

EMÍLIA RIGOVÁ: Čohani z Koni Ajlend Podľa Bári Raklóri

6. marec – 5. júl 2020
Kurátorka: Nina Vrbanová

Názov tejto výstavy je rómsky. Milka Rigová má totiž rómske korene a na výstave sa venuje rómskej kultúre. V roku 2019 bola v New Yorku na rezidenčnom pobyte, kde navštívila Coney Island. Slávny ostrov zábavy a kolotočov. Pred svojou cestou sa dozvedela zaujímavý príbeh o tom, že slovo *lollipop* (lízatkanu po anglicky) by mohlo mať pôvod v rómčine. Rómovia boli odjakživa kočovný národ a tak sa dostali do najrôznejších kútov sveta, kde priniesli nielen pouličné divadlo a zábavu, ktorou sa živil, ale aj mnohé slová a zvyky. Jedným z nich bolo aj opekanie jablka na ohni, ktoré na povrchu skaramelizovali. Žeby práve to boli prvé lízatkanu?

Túto otázku si kládla aj Milka a vymyslela vlastný príbeh. Keď sa poobzeráš po výstave, zistíš že vystavené obrazy majú niečo spoločné. Objavuje sa na nich Milkin portrét a jabĺčka v karameli. Tieto obrazy nemalovala sama, nechala si ich namalovať na objednávku podľa už existujúcich obrazov z histórie umenia. Jeden z nich vyzerá ako retro plagát, či reklama na jabĺčko v karameli. Jeho pôvodným autorom je Alfonz Mucha, ktorý navrhoval prvé reklamy. Pochádzal z Čiech, tvoril v Paríži a rýchlo sa preslávil. Milka si jeho plagát prepožičala, ale zmenila na ňom viacero vecí. Zistíš, ktoré to sú?

Nie je to prvýkrát čo umelec použil dielo iného umelca, alebo si vypožičal či privlastnil jeho "štýl". Takéto postupy sa volajú napríklad:

Citácia - (z lat. *citátus* = uvedený) Spôsob tvorby, pri ktorom je do diela vložená časť diela iného autora alebo produktu vo forme artefaktu, reprodukcie alebo kópie, súvisí aj s rozvojom reprodukčných techník. Postup umelci využívali už v minulosti, vo forme privlastnenia témy či motívu.

Aproprácia - (z lat. *appropriare* = privlastniť si) Stratégia tvorby založená na privlastnení už existujúceho obrazu z oblasti umenia, reklamy či každodenného života.

Interpretácia - Mnohí umelci siahajú po témach a motívoch, ktoré zobrazovali už ich predchodcovia. Vedú s nimi vizuálny dialóg, požičiavajú si konkrétne obrazy, ich detaily či idey a tie posúvajú do nových významov a súvislostí.

Parafráza - Volné spracovanie predlohy, námetu či motívu niekoho iného, alebo vyjadrenie rovnakej či príbuznej myšlienky diela odlišným spôsobom.

Rómsko-slovenský slovník:

Čohani - čarodejnica

Koni Ajlend - Coney Island, polostrov v New Yorku

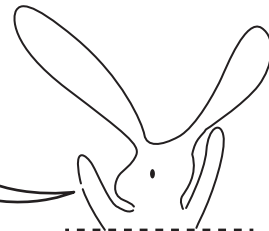
Bári - veľká

Raklóri - dcéra nerómskych rodičov

loli - červený

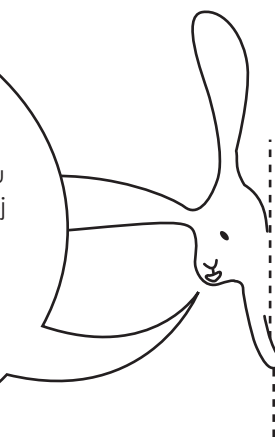
phabaj - jablko

Porovnaj obrázok
s obrazom v galérii
a nájdi rozdiely.

Alfonz Mucha: Bieres de la Meuse, 1897

Skús aj ty navrhnuť
reklamu na predmet/vec,
ktorá je pre teba dôležitou súčasťou
týchto dní. Dokresli plagát na druhej
strane. Môžeš si vymyslieť slogan,
dokresliť predmet do ruky postavy
aj reklamnú tvár. Alebo doň
dolep vlastnú fotografiu :)

Kunsthalle Bratislava
Nám. SNP 12, P.O. BOX 107
810 00 Bratislava
www.kunsthallebratislava.sk

© Vzdelávacie oddelenie,
Kunsthalle Bratislava, 2020
Konceptcia/Grafický dizajn:
Lucia Kotvanová

